

Corporate Governance Evaluation Report

รายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ

Thai Rating and Information Services

ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ

ตุลาคม 2549

บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ผลการประเมิน

8.40 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ระดับ “ดีมาก”

คะแนนตามเกณฑ์

● สิทธิของผู้ถือหุ้น (20%)	8.11
● องค์ประกอบและบทบาทของคณะกรรมการและคณะผู้บริหาร (40%)	8.04
● การเปิดเผยข้อมูล (25%)	9.11
● วัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการ (15%)	8.60

ความหมายของผลการประเมิน : คะแนน 9 ถึง 10 = ดีเยี่ยม คะแนน 8 ถึงน้อยกว่า 9 = ดีมาก คะแนน 7 ถึงน้อยกว่า 8 = ดี
คะแนน 5 ถึงน้อยกว่า 7 = พอใช้ คะแนนน้อยกว่า 5 = ควรปรับปรุง

บทสรุปผู้บริหาร

ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ได้คะแนนรวม 8.40 อยู่ในระดับ “ดีมาก” คะแนนดังกล่าวสะท้อนถึงการพัฒนาในด้านองค์ประกอบและบทบาทของคณะกรรมการ โดยบริษัทได้เพิ่มจำนวนกรรมการอิสระ และได้ขยายขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาให้ครอบคลุมการสรรหากรรมการทุกท่านอย่างเป็นทางการ สำหรับกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลนั้น คณะกรรมการตรวจสอบยังคงทำหน้าที่อย่างครบถ้วนเช่นเดิม ในขณะที่บริษัทได้พัฒนาการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้เป็นระบบขึ้นอย่างชัดเจน ในด้านวัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการนั้น พนักงานส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและยืนยันถึงการมีการกำกับดูแลที่ดีในบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังคงรักษาระดับที่ดีของการเปิดเผยข้อมูลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และผ่านช่องทางต่างๆ ที่ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน

ข้อจำกัดความรับผิดชอบ (Disclaimer)

การประเมินการกำกับดูแลกิจการของทริส ไม่ใช้การจัดอันดับเครดิต และไม่ใช้คำแนะนำให้ซื้อ หรือขาย หรือถือไว้ซึ่งหลักทรัพย์ของบริษัทที่ได้รับการประเมิน คะแนนการประเมินเป็นความเห็นที่ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากบริษัท ซึ่งบริษัทรับรองว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นที่เชื่อถือได้ การประเมินของทริสเป็นการพิจารณารายงานทางการเงินที่ได้รับการรับรองจากผู้ตรวจสอบบัญชีแล้ว และมีใช้การตรวจสอบความถูกต้องของการชำระภาษี ซึ่งเป็นหน้าที่ของบริษัทต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย หากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในข้อมูลที่ทริสได้รับจากบริษัท หรือปรากฏภายหลังว่าบริษัทมิได้ให้ข้อมูลที่มีนัยสำคัญแก่ทริสอย่างถูกต้องและครบถ้วน อาจมีผลให้ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการเปลี่ยนแปลงไปได้ ทริสไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบหากมีความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเนื่องมาจากการนำผลการประเมินดังกล่าวไปใช้อ้างอิง ทั้งนี้การจำกัดความรับผิดชอบดังกล่าวอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

สิทธิของผู้ถือหุ้น บริษัทมีโครงสร้างการถือหุ้นระหว่างบริษัทแม่ บริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้อง ที่ค่อนข้างชัดเจน ไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว กล่าวคือ ไม่มีบริษัทย่อยหรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง ถือหุ้นในบริษัทแม่ (Cross Holding) แต่มีการที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้อง (Common Share) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทและโครงสร้างการถือหุ้น ส่งผลให้บริษัทมีรายการระหว่างกันระหว่างบริษัทและผู้ถือหุ้น และรายการระหว่างบริษัทและบริษัทที่เกี่ยวข้องค่อนข้างสูงทั้งจำนวนรายการและมูลค่า แต่ส่วนใหญ่เป็นรายการการให้บริการเติมน้ำมันอากาศยานระหว่างบริษัทและบริษัทผู้ค้าน้ำมันที่เป็นผู้ถือหุ้น อันเป็นการดำเนินธุรกิจตามปกติและมีการกำหนดเป็นข้อตกลงมาตรฐานซึ่งได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

บริษัทมีระบบการตรวจสอบรายการระหว่างกันที่รัดกุม กล่าวคือ หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ตรวจสอบรายการระหว่างกันตามที่ระบุในงบการเงินทุกรายการ โดยได้ทำการสอบถามและเปรียบเทียบกับราคาตลาดภายนอก เพื่อให้แน่ใจว่ามีความสมเหตุสมผลและความยุติธรรม อย่างไรก็ตาม บริษัทควรจัดให้มีระบบหรือขั้นตอนป้องกันไม่ให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาและออกเสียงลงคะแนนอนุมัติรายการดังกล่าวเพื่อความโปร่งใสมากขึ้น แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ระบุว่า การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ต้องผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการตรวจสอบก่อนการอนุมัติโดยคณะกรรมการ

บริษัทมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจนในการป้องกันการใช้อิทธิพลภายใน ที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับพนักงานถึงระดับกรรมการ ไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว ในส่วนของกรรมการและผู้บริหาร มีการรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหารในที่ประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง อย่างไรก็ตาม การรายงานดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงพนักงานที่ใกล้ชิดกับข้อมูลสำคัญของบริษัท และแม้ว่าบริษัทจะมีระบบการป้องกันการใช้อิทธิพลภายในที่ชัดเจนและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน แต่ยังคงขาดระบบการรายงานกรณีที่ผู้บริหารหรือพนักงานไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งยังขาดระบบตรวจสอบการใช้อิทธิพลภายในอย่างเป็นทางการ

บริษัทมีกลไกให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้เป็นอย่างดี และได้รับการพัฒนาขึ้นจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว โดยนอกจากบริษัทได้ส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนวันประชุมจริงมากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว หนังสือเชิญประชุมยังให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นอย่างชัดเจนพอสมควร อย่างไรก็ตาม สารสนเทศในหลายวาระยังคงขาดรายละเอียดในบางประเด็น เช่น ในวาระพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ มีการระบุเพียงจำนวน

ค่าตอบแทนรวม โดยไม่ได้แยกประเภทค่าตอบแทน รวมทั้งไม่พบหลักเกณฑ์การพิจารณา ค่าตอบแทนดังกล่าว แม้ว่าค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่แล้ว บริษัท ควรระบุข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นรายใหม่ที่ไม่ทราบข้อมูลดังกล่าว และในวาระ พิจารณาแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิเรื่องวัตถุประสงค์นั้น ไม่พบการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ เดิม รวมทั้งเหตุผลของการแก้ไขข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิ ซึ่งเรื่องดังกล่าวได้สะท้อนในที่ ประชุมผู้ถือหุ้นวันจริงที่มีผู้ถือหุ้นสอบถามถึงวัตถุประสงค์เดิม เป็นต้น

สำหรับบรรยากาศในวันประชุมจริงนั้น พบว่า การตรวจสอบเอกสารและการลงคะแนนเป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว ในระหว่างการประชุม ประธานในที่ประชุมดำเนินการประชุมตาม วาระที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยไม่มีการสลับหรือเพิ่มวาระแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยัง เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและซักถามอย่างเต็มที่ สำหรับขั้นตอนการลงคะแนนเสียง นั้น ประธานในที่ประชุมได้ประกาศชี้แจงให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงวิธีการลงและนับคะแนนก่อนเริ่มการ ประชุม คือใช้บัตรลงคะแนน และภายหลังจากการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระ มีการเปิดเผยผล การลงคะแนนเสียงแยกเป็นคะแนนเสียงที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง ให้ที่ประชุม รับทราบด้วย โดยเฉพาะในวาระพิจารณาอนุมัติการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระ นั้น ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถลงคะแนนเสียงแยกเป็นรายบุคคลได้ในบัตรลงคะแนน

องค์ประกอบและบทบาทของคณะกรรมการและผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัทมีองค์ประกอบที่ แสดงถึงการถ่วงดุลกันมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว กล่าวคือ มีจำนวน กรรมการอิสระเพิ่มขึ้นเป็น 5 ท่าน นอกจากนี้ บริษัทมีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระ อย่างชัดเจน โดยคุณสมบัติหลายประการมีความเข้มงวดกว่าข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และ ตลาดหลักทรัพย์ฯ การกำหนดคุณสมบัติและการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาเพิ่มความมั่นใจ ว่ากรรมการอิสระมีความเป็นอิสระทั้งจากผู้ถือหุ้นและฝ่ายจัดการ นอกจากนี้ บริษัทยังได้สนับสนุน ให้กรรมการเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับกรรมการ เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบในฐานะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนมากขึ้น โดยพบว่ากรรมการทุกท่านผ่านการ อบรมในหลักสูตรดังกล่าว ยกเว้นเฉพาะกรรมการใหม่ในปี 2549 เท่านั้น

คณะกรรมการได้อนุมัติการขยายขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาให้ครอบคลุมการสรรหา กรรมการทุกตำแหน่ง ซึ่งเพิ่มเติมจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้วที่สรรหาเฉพาะกรรมการอิสระและ กรรมการผู้จัดการ โดยคณะกรรมการสรรหาชุดปัจจุบันประกอบด้วยประธานที่เป็นกรรมการอิสระ และสมาชิกอีก 3 ท่าน ซึ่งจากรายงานการประชุมคณะกรรมการสรรหาพบว่า มีการพิจารณา คุณสมบัติของกรรมการที่ครบวาระและได้รับการเสนอให้ดำรงตำแหน่งอีกวาระ รวมทั้งผู้ที่ได้รับ

การเสนอให้เป็นกรรมการใหม่ โดยคณะกรรมการสรรหามีการกำหนดกระบวนการพิจารณาที่มีหลักเกณฑ์ชัดเจนและเป็นทางการ นอกจากนี้ พบตัวอย่างกรณีผู้ถือหุ้นใหญ่รายหนึ่งได้เสนอให้ผู้แทนมาเป็นกรรมการบริษัท แต่คณะกรรมการสรรหาได้ยืนยันถึงการไม่มีข้อตกลงระหว่างกันของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (Shareholders Agreement) เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และได้พิจารณาคูณสมบัติของผู้แทนจากผู้ถือหุ้นทุกท่าน

ในปี 2548 คณะกรรมการมีการประชุมทั้งสิ้น 5 ครั้ง เนื่องจากสภาพธุรกิจของบริษัทไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ในด้านการอุทิศเวลาอย่างเพียงพอให้แก่บริษัทโดยการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนั้น พบว่าในระหว่าง 1 ปีที่ผ่านมา มีเพียงครั้งเดียวที่กรรมการเข้าร่วมประชุมน้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และประธานกรรมการเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง นอกจากการเข้าร่วมประชุมแล้ว กรรมการส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในที่ประชุมคณะกรรมการได้เป็นอย่างดี โดยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งตั้งคำถามค่อนข้างมาก

ผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์ ทำหน้าที่เลขานุการบริษัท โดยมีตัวชี้วัดครอบคลุมการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นและการประชุมคณะกรรมการไม่ให้มีข้อผิดพลาด ทั้งในด้านความถูกต้องของข้อมูลในเอกสารที่เกี่ยวข้องและการส่งเอกสารต่างๆ ให้ทันก่อนกำหนด จากการสัมภาษณ์พบว่าเลขานุการบริษัทสามารถทำหน้าที่ได้อย่างครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมายจากกรรมการผู้จัดการ โดยคณะกรรมการยืนยันว่าได้รับเอกสารประกอบการประชุมครบถ้วนและได้รับล่วงหน้าโดยเฉลี่ย 9 วันก่อน

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการ ทริสพบว่าคณะกรรมการเป็นผู้ให้ความเห็นชอบกลยุทธ์ และเป้าหมายของบริษัท ไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว แม้ว่าคณะกรรมการไม่ได้มีการพิจารณาทบทวนแผนกลยุทธ์ดังกล่าวในปีที่ผ่านมา แต่คณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ดังกล่าวในที่ประชุมคณะกรรมการก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่ จากการสัมภาษณ์รองประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการพบว่า คณะกรรมการได้ให้แนวทางแก่ฝ่ายบริหารเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การจัดตั้งคลังน้ำมันนอกสนามบิน การลงทุนในท่อส่งน้ำมันไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ รวมทั้งแนะนำไม่ให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลัก นอกจากการอนุมัติกลยุทธ์และงบประมาณแล้ว คณะกรรมการยังรับทราบรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทจากกรรมการผู้จัดการทุกไตรมาส และในกรณีที่ผลการดำเนินงานต่ำกว่าประมาณการ พบว่าคณะกรรมการมีการตั้งข้อสังเกต รวมทั้งซักถามและให้แนวทางแก้ไขปรับปรุง

ภายหลังจากการปฏิบัติหน้าที่มาตลอด 1 ปี คณะกรรมการมีการประเมินผลตนเองและประเมินผลคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ ตามแบบประเมินผลที่ได้รับการจัดทำขึ้น โดยแบบประเมินยังเปิดโอกาสให้กรรมการสามารถแสดงความคิดเห็นในด้านอื่นๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม บริษัทควรพัฒนากระบวนการนำผลการประเมินดังกล่าวไปแก้ไขปรับปรุงในด้านต่างๆ อย่างเป็นทางการด้วย

คำตอบแทนกรรมการได้รับการพิจารณาโดยคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน ก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนมีประธาน ๑ และสมาชิกอีก 1 ท่านที่เป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่พิจารณาคำตอบแทนของคณะกรรมการทุกชุดรวมทั้งคำตอบแทนของกรรมการผู้จัดการ โครงสร้างคำตอบแทนกรรมการในปัจจุบันสะท้อนหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับดี สำหรับคำตอบแทนกรรมการหรือโบนัสนั้น คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนพิจารณาจากผลประกอบการของบริษัทและเงินปันผลที่จ่ายให้ผู้ถือหุ้น โดยเสนอให้อัตราส่วนการเพิ่มขึ้นของคำตอบแทนกรรมการเป็นไปตามประมาณการการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิของบริษัทก่อนรายการพิเศษ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาควรอาศัยข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนที่ได้รับการสอบทานแล้ว เนื่องจากข้อมูลทางการเงินจากการประมาณการอาจคลาดเคลื่อนอย่างมีนัยสำคัญได้ นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนควรมีการเปรียบเทียบคำตอบแทนกรรมการกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันและที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางช่วยในการตัดสินใจ ทั้งนี้ บริษัทควรเปิดเผยหลักเกณฑ์การพิจารณาปรับคำตอบแทนกรรมการรวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย

ผู้บริหารมีคุณสมบัติเหมาะสมทั้งความรู้ความสามารถตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท ในส่วนของกรรมการผู้จัดการนั้น มีวาระชัดเจนคือ 4 ปี และในแต่ละปี กรรมการผู้จัดการได้รับการประเมินผลอย่างเป็นทางการในที่ประชุมคณะกรรมการ ตามแบบประเมินและตัวชี้วัดที่ได้รับการกำหนดไว้ตั้งแต่ต้นปี โดยการปรับอัตราค่าจ้างประจำปีของกรรมการผู้จัดการเป็นไปตามผลการประเมินนี้ด้วย

การมีกลไกติดตาม ตรวจสอบ และถ่วงดุลเป็นปัจจัยสำคัญของการคานอำนาจในการบริหารงานของคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน ที่มีสายการบังคับบัญชารายงานตรงต่อกรรมการผู้จัดการ และรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ จากรายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและจากการสัมภาษณ์ ทริศพบตัวอย่างความเป็นอิสระในการรายงานผลของหน่วยงานฯ เช่น การรายงานประเด็นที่ฝ่ายบริหารยังไม่ปฏิบัติตามผลการตรวจสอบ

ให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และในกรณีสำคัญเร่งด่วน หน่วยงานฯ ได้รายงานตรงต่อประธานกรรมการตรวจสอบผ่านทางโทรศัพท์ เป็นต้น

คณะกรรมการตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างมาก โดยได้พัฒนาการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้เป็นระบบขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว คณะกรรมการได้รับทราบรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทุกไตรมาสเกี่ยวกับ “การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง” โดยในการพิจารณาครั้งนี้ คณะกรรมการมีการแสดงความเห็นและตั้งคำถามในหลายประเด็น ในส่วนของการรายงานสถานะความเสี่ยงระดับองค์กรนั้น มีการเปรียบเทียบสถานะความเสี่ยงในปัจจุบันกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้คณะกรรมการรับทราบด้วย อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการได้ข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์แนวโน้มความเสี่ยงในอนาคตรวมทั้งมาตรการป้องกัน จะเป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงขององค์กรโดยรวมมากยิ่งขึ้น

การบริหารความเสี่ยงครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัท เว้นแต่ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ รวมทั้งความเสี่ยงทางการเงินที่ขึ้นกับการเปิดใช้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ นอกจากนี้ บริษัทมีการกำหนดให้ตัวชี้วัดความเสี่ยงระดับองค์กร (Key Risk Indicator หรือ KRI) เป็นระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System หรือ EWS) โดยแผนกบริหารความเสี่ยงได้ติดตามตัวชี้วัดดังกล่าวตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2548 และรายงานต่อกรรมการผู้จัดการทันทีที่ระดับความเสี่ยงกระทบจุดความเสี่ยง (Trigger Point) อีกทั้งมีการรายงานสรุปในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาสด้วย

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการท่านเดิมจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว โดยคณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรได้อย่างครบถ้วนเหมือนเช่นการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว ดังที่ระบุไว้ใน “รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ” ในรายงานประจำปี 2548

คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัทที่ครอบคลุมด้านการบริหาร (Management Control) ด้านการปฏิบัติงาน (Operation Control) และด้านการเงิน (Financial Control) ว่ามีความเหมาะสม เพียงพอและมีประสิทธิผล นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้ติดตามการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างจริงจัง อาทิเช่น การเสนอให้ตรวจสอบบางกิจกรรมเพิ่มเติม การกำหนดขอบเขต หน้าที่ ของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อยให้ชัดเจน และให้รายงานข้อผูกพันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบริษัทย่อยต่อคณะกรรมการบริษัท

จากแผนการตรวจสอบประจำปี 2548 การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อกำหนดต่างๆ เป็นกิจกรรมที่มีลำดับความเล็งสูงสุด หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ตรวจสอบกิจกรรมดังกล่าวและรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบปีละ 1 ครั้ง โดยผลการตรวจสอบครอบคลุมข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ นอกจากนี้ มีการตรวจสอบตามประกาศกระทรวงเกี่ยวกับความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องจักรกล สารเคมี ไฟฟ้า และกรณีที่พบความไม่เหมาะสมเพียงพอ หน่วยงานตรวจสอบภายในได้แจ้งผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง จากนั้น ได้ติดตามและรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบด้วย

ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งตามที่หน่วยงานตรวจสอบภายในเสนอ นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของรายการดังกล่าว ซึ่งพบว่าการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน หนึ่งในวาระพิจารณางบการเงินทั้งงวดไตรมาส และงวดประจำปี ประธานกรรมการตรวจสอบได้สอบถามเกี่ยวกับความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งผู้สอบบัญชีภายนอกระบุว่าครบถ้วนทุกครั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้คัดเลือกผู้สอบบัญชีในปัจจุบันของบริษัทซึ่งได้แก่ สำนักงาน เอ.เอ็ม.ที แอสโซซิเอท โดยการคัดเลือกผู้สอบบัญชีเป็นไปตามกระบวนการอย่างเป็นทางการ จากนั้น คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเพื่อพิจารณาแผนการตรวจสอบประจำปีของผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ ทริสพบว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบถามความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของระบบบัญชีและรายงานทางการเงินอย่างจริงจัง โดยพบตัวอย่างการสอบถามและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหมายเหตุประกอบงบหลายครั้ง และในกรณีที่มีความเห็นไม่ตรงกันระหว่างผู้สอบบัญชีและฝ่ายการเงินและบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบได้ยืนยันถึงการยึดถือมาตรฐานการบัญชีเป็นสำคัญ

การเปิดเผยข้อมูล สำหรับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินนั้น ในปีที่ผ่านมา พบว่าบริษัทสามารถเปิดเผยงบการเงินรายไตรมาสและประจำงวดบัญชีได้ก่อนกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ สำหรับความน่าเชื่อถือและครบถ้วนของงบการเงินตามมาตรฐานบัญชีนั้น ได้รับการรับรองโดยผู้สอบบัญชี โดยจากขั้นตอนการคัดเลือกสำนักงานสอบบัญชีที่เป็นระบบและเป็นทางการ ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีได้ออกหนังสือยืนยันว่าไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียในบริษัทและรับรองในความเป็นกลางและอิสระของตนในการทำ

หน้าที่หนึ่ง คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำ “รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการจัดทำรายงานทางการเงิน” แสดงให้เห็นว่า งบการเงินของบริษัทมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ สมเหตุสมผล ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป อีกทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ในด้านการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินนั้น บริษัทมีการจัดทำรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร (MD&A) ทั้งรายไตรมาสและรายปี ซึ่งมีการอธิบายและให้เหตุผลของการเปลี่ยนแปลงตัวเลขต่างๆ ในงบการเงินได้ในระดับดี แต่ยังคงขาดรายละเอียดในหลายประเด็น เช่น ไม่พบการอธิบายผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยที่ส่งผลกระทบต่องบการเงินรวมของบริษัท ไม่พบแผนหรือเป้าหมายของค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งไม่พบการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขกรณีที่ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นต้น

การเปิดเผยข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ครอบคลุมสาระสำคัญในระดับดีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหัวข้อโครงสร้างการถือหุ้น หัวข้อสารสนเทศเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และค่าตอบแทน หัวข้อสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับลูกจ้างและผู้มีส่วนได้เสีย และหัวข้อรายการขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือในหัวข้อเกี่ยวกับสภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจและกลยุทธ์แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) มีรายละเอียดอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยเฉพาะคำอธิบายเกี่ยวกับการตลาดและภาวะการแข่งขัน และภาวะอุตสาหกรรม

นักลงทุนทั่วไปสามารถหาและศึกษาข้อมูลของบริษัทผ่านทาง Website ของบริษัท www.bafsthai.com ซึ่งมีรายละเอียดที่เป็นปัจจุบันและครบถ้วนประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา โครงสร้างของบริษัท ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนได้แก่ ข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลสำหรับผู้ถือหุ้น ข้อมูลสำหรับนักวิเคราะห์ รวมทั้งสามารถเรียกข้อมูล (download) ย้อนหลังได้หลายปี ทั้งนี้ Website ที่เป็นภาษาอังกฤษมีข้อมูลไม่แตกต่างจาก Website ภาษาไทย รวมถึงการเรียกข้อมูลย้อนหลังได้เหมือนกัน

“แผนกลลงทุนสัมพันธ์” ปัจจุบันมีผู้รับผิดชอบ 2 คน ได้แก่ ผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์ และหัวหน้าแผนกลลงทุนสัมพันธ์ โดยมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแผนกฯ อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์ รับผิดชอบงานด้านเลขานุการบริษัทและด้านอื่นๆ ด้วย ดังนั้น งานที่เกี่ยวข้องกับแผนกลลงทุนสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหัวหน้าแผนกลลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งพบว่าสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในระดับใกล้เคียงกับการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว โดยเฉพาะการเป็นศูนย์กลางและช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

กับนักลงทุน อย่างไรก็ตาม หากแผนกฯ สามารถสร้างฐานข้อมูลนักลงทุนของบริษัท รวมทั้งมีการประเมินความพอใจจากนักลงทุนได้ แผนกฯ จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการวางแผนกลยุทธ์ในการสร้างฐานนักลงทุน และเสริมสร้างสัมพันธ์กับนักลงทุนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการ โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทไม่เอื้อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งสามารถควบคุมสิทธิออกเสียงหรือควบคุมบริษัทได้ โดย ณ วันที่ 3 เมษายน 2549 บริษัทมีสัดส่วนการกระจายหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float) เท่ากับร้อยละ 43.42 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม แม้ว่า Strategic Shareholder มีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทค่อนข้างสูง และกรรมการบริษัทหลายท่านเป็นผู้แทนจากกลุ่มผู้ถือหุ้นเหล่านี้ แต่ทริสไม่พบหลักฐานว่ากลุ่มผู้ถือหุ้นที่เป็น Strategic Shareholder มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดในการบริหารงานของบริษัท เนื่องจากไม่มีข้อตกลงระหว่างกันของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (Shareholders Agreement) ในเรื่องการบริหารงานของบริษัท อีกทั้งการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นกรรมการอิสระก่อน

บริษัทยังคงยึดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ 7 ประการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตั้งแต่พฤศจิกายน 2545 โดยในปีที่ผ่านมา บริษัทได้เน้นในด้านการปฏิบัติตามนโยบายฯ ให้ดียิ่งขึ้น คณะกรรมการได้ติดตามการปฏิบัติตามนโยบายฯ ในภาพรวม อาศัยผลจากการประเมินการกำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดผลงานของบริษัท (Corporate Key Performance Indicator) และยังเป็นหนึ่งในระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ของบริษัทด้วย

บริษัทให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในด้านการกำกับดูแลกิจการ โดยกำหนดให้การฝึกอบรมและการณรงค์ที่เกี่ยวกับบรรษัทภิบาลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงของบริษัทกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ สำหรับการกระตุ้นให้พนักงานปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ บริษัทได้จัดกิจกรรมที่เน้นในด้านการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมเป็นสำคัญ จากการสุ่มสัมภาษณ์พนักงานจำนวน 30 คน ทริสพบว่าพนักงานส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเห็นด้วยกับกิจกรรมในด้านนี้ อย่างไรก็ตามพบว่าพนักงานบางส่วนยังไม่ทราบนโยบายในบางเรื่อง เช่น นโยบายของบริษัทเกี่ยวกับการนำข้อมูลภายในไปใช้ประโยชน์

ในทางปฏิบัตินั้น พนักงานยังคงยึดถือตาม “ข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม” (Code of Conduct) เดิมตั้งแต่ปี 2545 ซึ่งพนักงานทุกคนได้ลงนามรับทราบ ซึ่งข้อพึงปฏิบัติฯ ดังกล่าวให้น้ำหนักในด้านการปฏิบัติของผู้บริหารมากกว่าพนักงาน ตัวอย่างเช่น ไม่พบรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติของ

พนักงานและความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งไม่มีการระบุถึงมาตรการติดตามดูแลให้พนักงานปฏิบัติตาม เป็นต้น จากการสุ่มสัมภาษณ์พนักงานจำนวน 30 คน ทริสพบว่าพนักงานส่วนใหญ่ได้รับและอ่านข้อพึงปฏิบัติฯ ดังกล่าว แต่ไม่สามารถจดจำรายละเอียดได้ อย่างไรก็ตาม พนักงานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผู้บริหาร หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงาน ยึดถือปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติดังกล่าวอย่างจริงจัง โดยพนักงานหลายคนได้ยกตัวอย่างที่ดีที่พบได้ในที่ทำงาน และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า พนักงานจำนวนมากประทับใจในการปฏิบัติของบริษัทต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ พนักงานหลายคนยืนยันถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท รวมทั้งได้ยกตัวอย่างเช่น การปฏิบัติต่อลูกค้าและลูกค้าอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าลูกค้าจะเป็นผู้ถือหุ้นหรือไม่ก็ตาม การปฏิบัติตามคู่มือในการดำเนินการต่างๆ ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ขายสินค้าและบริการ รวมทั้งความโปร่งใสของการเปิดเผยข้อมูล

ข้อมูลสำคัญของบริษัท

บริษัทก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2526 ด้วยทุนจดทะเบียน 80 ล้านบาท โดยคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งโครงการเติมน้ำมันอากาศยาน ตามความเห็นและมติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปัจจุบัน บริษัทเป็นบริษัทเดียวที่ได้รับสิทธิจากรัฐบาลไทยในการดำเนินธุรกิจจัดเก็บและให้บริการเติมน้ำมันเชื้อเพลิงแก่อากาศยานทุกประเภทและทุกเที่ยวบิน ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง นอกจากนี้ บริษัทได้ให้บริการเติมน้ำมันอากาศยานให้แก่สายการบินบางกอกแอร์เวย์ ณ ท่าอากาศยานภูมิภาค 2 แห่ง คือ ท่าอากาศยานสมุย และท่าอากาศยานสุโขทัย บริษัทให้บริการเชื้อเพลิงการบิน 3 ระบบ คือ ระบบส่งน้ำมันอากาศยานผ่านท่อ ระบบคลังน้ำมันอากาศยาน และระบบเติมน้ำมันอากาศยาน บริษัทมีลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างเติมน้ำมัน คือ บริษัทผู้ค้าน้ำมันต่างๆ ที่ขายน้ำมันอากาศยานให้แก่สายการบิน โดยบริษัทมีการให้บริการเติมน้ำมันอากาศยาน 2 ประเภท คือ น้ำมันอากาศยานสำหรับเครื่องบินไอพ่น (JET A-1) และน้ำมันอากาศยานสำหรับเครื่องบินลูกสูบ (AVGAS)

สำหรับการเตรียมการเพื่อโครงการในอนาคตนั้น บริษัทเข้าร่วมลงทุนในอัตราร้อยละ 45 (เพิ่มเป็นร้อยละ 90 ในปัจจุบัน) ในบริษัท ไทยเชื้อเพลิงการบิน จำกัด เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2539 โดยบริษัทย่อยดังกล่าวได้รับอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการระบบส่งน้ำมันอากาศยานผ่านท่อแบบ Hydrant ที่อากาศยานสุวรรณภูมิ ต่อมา บริษัทได้รับการคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 2 บริษัทที่ได้รับสัมปทานในการให้บริการเติมน้ำมันอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ นอกจากนี้ บริษัทเข้าร่วมลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ในบริษัท เจพี-วัน แอสเซ็ท จำกัด โดยบริษัทย่อยดังกล่าวได้ขนส่งน้ำมันอากาศยานมายังคลังน้ำมันของบริษัทที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ภายหลังจากการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน ทุนจดทะเบียนของบริษัทได้เพิ่มเป็น 340 ล้านบาท เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2538 และ 425 ล้านบาทเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2548 ในปี 2548 บริษัทและบริษัทย่อยสามารถสร้างรายได้ค่าบริการได้มากกว่า 1,139 ล้านบาท โดยมีกำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิเท่ากับ 603 และ 417 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้ บริษัทได้มีการจ่ายเงินปันผลในปี 2548 ในอัตรา 0.62 บาทต่อหุ้น หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 63 ของกำไรสุทธิ ซึ่งสูงกว่านโยบายจ่ายเงินปันผลที่ร้อยละ 50 ณ สิ้นปี 2548 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 6,650 ล้านบาท และมีหนี้สินรวม 4,214 ล้านบาท โดยบริษัทมีนโยบายทางการเงินในการรักษาระดับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไว้ไม่ให้เกิน 2 : 1 เท่า

ข้อมูลสำคัญทางการเงิน (งบการเงินรวม)

(หน่วย: พันบาท)

	2548	2547	2546
สินทรัพย์หมุนเวียน	568,073	624,476	659,968
ที่ดิน สิ่งปรับปรุงสินทรัพย์เช่าและอุปกรณ์ – สุทธิ	5,272,006	2,978,860	1,939,602
สินทรัพย์รวม	6,649,916	4,571,995	3,516,811
หนี้สินหมุนเวียน	296,298	348,218	1,186,330
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	3,441,928	1,929,232	442,160
ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,436,223	2,042,067	1,700,304
รายได้ค่าบริการ	1,139,374	1,015,666	837,978
รายได้รวม	1,220,491	1,107,947	930,178
ต้นทุนการให้บริการ	385,036	388,610	360,002
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	220,390	197,744	150,444
กำไรสุทธิ	417,568	363,495	299,699

ที่มา: รายงานประจำปี 2547 และ 2548 บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรก

ลำดับ	ผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	95,988,750	22.59
2	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	30,000,000	7.06
3	บริษัท น้ำมันศาลเทพฯ (ไทย) จำกัด	30,000,000	7.06
4	บริษัท เอสโซ่ ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	30,000,000	7.06
5	บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด	30,000,000	7.06
6	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	21,000,000	4.94
7	บริษัท แอร์ โททาล (ประเทศไทย) จำกัด	15,000,000	3.53
8	ExxonMobil Aviation Inc.	15,000,000	3.53
9	บริษัท ทิพย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)	12,787,000	3.01
10	บริษัท สิงคโปร์ ปิโตรเลียม (ประเทศไทย) จำกัด	8,500,000	2.00

ที่มา: บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ณ 3 เมษายน 2549

โครงสร้างกลุ่มบริษัท

บริษัทย่อย	บริษัทที่เกี่ยวข้อง
<ul style="list-style-type: none"> – บริษัท ไทยเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (90.00%) – บริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด (83.33%) – บริษัท เจพี-วัน แอสเซ็ท จำกัด (50.00%) 	<ul style="list-style-type: none"> – บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด (16.67%)

ที่มา: รายงานประจำปี 2548 บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการ

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่งปัจจุบันในบริษัท	ตำแหน่งปัจจุบันในหน่วยงานอื่น
1. ดร. ศรีสุข จันทรางศุ	<ul style="list-style-type: none"> – ประธานกรรมการ – กรรมการอิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> – ประธานกรรมการ บมจ. ท่าอากาศยานไทย – ประธานกรรมการ บจก. เจพี-วัน แอสเซ็ท
2. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สังขพงศ์	<ul style="list-style-type: none"> – รองประธานกรรมการ – กรรมการสรรหา 	<ul style="list-style-type: none"> – รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บมจ. การบินไทย
3. ม.ร.ว. ศุภดิศ ดิศกุล	<ul style="list-style-type: none"> – กรรมการผู้จัดการ – กรรมการกำหนด ค่าตอบแทน – กรรมการสรรหา – กรรมการบริหารความเสี่ยง 	<ul style="list-style-type: none"> – กรรมการและกรรมการผู้จัดการ บจก. ไทยเชื้อเพลิงการบิน – กรรมการและกรรมการผู้จัดการ บจก. ขนส่งน้ำมันทางท่อ – กรรมการและกรรมการผู้จัดการ บจก. เจพี-วัน แอสเซ็ท – ประธานกรรมการ บจก. บริการน้ำมันอากาศยาน
4. นายกอบชัย ศรีวิลาส	<ul style="list-style-type: none"> – กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> – รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส บมจ. การบินไทย – ประธานกรรมการ บจก. ขนส่งน้ำมันทางท่อ
5. นายบัญชา ปัตตนาภรณ์	<ul style="list-style-type: none"> – กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> – ที่ปรึกษาอาวุโส บมจ. ท่าอากาศยานไทย – กรรมการ ไทยเชื้อเพลิงการบิน

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งปัจจุบันในบริษัท	ตำแหน่งปัจจุบันในหน่วยงานอื่น
6. นายอัษฎา หารินสุต	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ - กรรมการสรรหา 	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการและผู้จัดการใหญ่ บจก. เซลล์แห่ง ประเทศไทย
7. นายคณัย นานาสมบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้จัดการทั่วไป บจก. น้ำมันกาลเท็กซ์ (ไทย)
8. นายณัฐจักร ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> - รองอธิบดีฝ่ายปรึกษา สำนักงานอัยการสูงสุด
9. นายนาวิ เลิศพาณิชย์กุล	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ที่ปรึกษาอาวุโสและกรรมการ บจก. พูแรด (ประเทศไทย)
10. นายวินัย จำลองราษฎร์	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ บจก. ไทยเชื้อเพลิงการบิน
11. นายอัศวิน คงศิริ	<ul style="list-style-type: none"> - ประธานกรรมการสรรหา - ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง - กรรมการอิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประธานกรรมการบริหารและกรรมการ บมจ. ผลิตไฟฟ้า - กรรมการและกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทริส เรตติ้ง จำกัด - กรรมการ กรรมการสรรหา และกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)
12. นายมนัส ลีวีระพันธุ์	<ul style="list-style-type: none"> - ประธานกรรมการตรวจสอบ - ประธานกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน - กรรมการอิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. ยูไนเต็ลคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี - กรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. บ้านปู - กรรมการ บจก. ไทยเชื้อเพลิงการบิน
13. ดร. ปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการตรวจสอบ - กรรมการกำหนดค่าตอบแทน - กรรมการอิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประธานกรรมการ บลจ. กสิกรไทย จำกัด - กรรมการ บจก. ขนส่งน้ำมันทางท่อ
14. เรืออากาศเอกอุดม กฤษณ์มัท	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการตรวจสอบ - กรรมการบริหารความเสี่ยง - กรรมการอิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ บจก. ไทยเชื้อเพลิงการบิน
15. เรืออากาศเอกพิศาล ฉายากุล	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> - รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บมจ. การบินไทย

ที่มา: บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

บทวิเคราะห์ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (20%)

8.11 คะแนน

กลไกให้ผู้ถือหุ้นมั่นใจว่าได้รับผลตอบแทนอย่างครบถ้วน

บริษัทมีโครงสร้างการถือหุ้นระหว่างบริษัทแม่ บริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้อง ที่ค่อนข้างชัดเจน ไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว กล่าวคือ ไม่มีบริษัทย่อย หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง ถือหุ้นในบริษัทแม่ (Cross Holding) แต่มีการที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทที่เกี่ยวข้อง (Common Share) ได้แก่ บมจ.การบินไทย ถือหุ้นในบริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด (FPT) บมจ.ปตท. ถือหุ้นในบริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด (IPS) และบมจ. ท่าอากาศยานไทย ถือหุ้นในบริษัท ไทยเชื้อเพลิงการบิน จำกัด (TARCO) อย่างไรก็ตาม การที่ บมจ. ท่าอากาศยานไทย ถือหุ้นใน TARCO ร้อยละ 10 นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการตอบแทนจากการที่บริษัทได้รับสัมปทานในการดำเนินการให้บริการระบบส่งน้ำมันอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ในปัจจุบัน บริษัทมีนโยบายการทำรายการระหว่างกันให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่ไม่ได้มีนโยบายในการลดจำนวนรายการดังกล่าวเนื่องจากลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทและโครงสร้างการถือหุ้น ส่งผลให้บริษัทมีรายการระหว่างกันระหว่างบริษัทและผู้ถือหุ้น และรายการระหว่างบริษัทและบริษัทที่เกี่ยวข้องค่อนข้างสูงทั้งจำนวนรายการและมูลค่า แต่ส่วนใหญ่เป็นรายการการให้บริการเติมน้ำมันอากาศยานระหว่างบริษัทและบริษัทผู้ค้าน้ำมันที่เป็นผู้ถือหุ้น อันเป็นการดำเนินธุรกิจตามปกติและมีการกำหนดเป็นข้อตกลงมาตรฐานในรูปแบบของ “สัญญาข้อตกลงผู้ใช้บริการ” (User’s Agreement) ซึ่งได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ส่งผลให้การทำรายการดังกล่าวในแต่ละครั้ง ไม่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการอีก สำหรับรายการระหว่างบริษัทกับ บมจ. ท่าอากาศยานไทย เป็นไปตามอัตราค่าเช่าค่าตอบแทน ที่ บมจ. ท่าอากาศยานไทย กำหนดและประกาศให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีธุรกรรมเกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน ซึ่งสัญญาเหล่านี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการเช่นเดียวกัน

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ระบุว่า การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ต้องผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการตรวจสอบก่อนการอนุมัติโดยคณะกรรมการ โดยในปีที่ผ่านมา ไม่พบการพิจารณาอนุมัติรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นใหม่ในที่ประชุมคณะกรรมการ

สำหรับมาตรการป้องกันรายการระหว่างกันนั้น จากรายงานการประชุมคณะกรรมการ ทริสพบตัวอย่างที่ดีกรณีกรรมการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ขอออกจากห้องประชุมคณะกรรมการจนกระทั่งการพิจารณาวาระนั้นผ่านพ้นไป อย่างไรก็ตาม บริษัทควรจัดให้มีระบบหรือขั้นตอนอย่างเป็นทางการป้องกันไม่ให้ผู้ที่อาจมีส่วนได้ส่วนเสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาและออกเสียงลงคะแนนอนุมัติรายการดังกล่าวเนื่องจากรายการเหล่านี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคตจากการขยายการให้บริการไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อนึ่ง มาตรการป้องกันเหล่านี้ควรครอบคลุมถึงบริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องด้วย

บริษัทมีระบบการตรวจสอบรายการระหว่างกันที่รัดกุม จากการสัมภาษณ์ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในยืนยันว่าได้ตรวจสอบรายการระหว่างกันตามที่ระบุในงบการเงินทุกรายการเพื่อให้แน่ใจว่าขั้นตอนการทำรายการดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ สำหรับรายการระหว่างกันที่ไม่เป็นไปตามธุรกิจปกตินั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ทำการสอบถามและเปรียบเทียบกับราคาตลาดภายนอก เช่น อัตราการให้ FPT ในช่วงที่ดิน เป็นต้น นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ให้ความเห็นถึงความสมเหตุสมผลและความยุติธรรมของรายการเหล่านี้ทุกรายการ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัท เพื่อเผยแพร่ในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการตรวจสอบยืนยันว่าได้พิจารณารายการดังกล่าว รวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้วย

ในส่วนของผู้บริหารและพนักงานนั้น มีการระบุไว้ใน “ข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม” (Code of Conduct) อย่างชัดเจนว่า ห้ามดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการกระทำหรือปกปิดการกระทำใดๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทควรเพิ่มเติมนิยามและตัวอย่างของรายการดังกล่าวเพื่อให้ชัดเจนและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บริษัทมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจนป้องกันการใช้อ้างอิงข้อมูลภายใน ที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับพนักงานถึงระดับกรรมการ ไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว เช่น “ข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม” ระบุข้อพึงปฏิบัติของผู้บริหารในการไม่เปิดเผยสารสนเทศที่เป็นความลับของบริษัทต่อผู้อื่นโดยมิชอบ และห้ามพนักงานใช้ข้อมูลของบริษัทในการแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ รวมทั้ง “คู่มือนโยบายและระเบียบข้อบังคับ” มีการกำหนดเรื่องการรักษาผลประโยชน์และความลับของบริษัท พร้อมกำหนดบทลงโทษทางวินัยไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ บริษัทมีการประกาศขอความร่วมมือจาก กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ในการไม่ซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงระยะเวลา 7 วันก่อนการประกาศผลการดำเนินงานแต่ละไตรมาส

ในส่วนของกรรมการและผู้บริหาร มีการรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหาร ในที่ประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง โดยกรรมการผู้จัดการแจ้งในที่ประชุมให้กรรมการแจ้งการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ภายในวันทำการถัดจากวันที่เกิดรายการ จากการสัมภาษณ์ แผนกบริหารหลักทรัพย์ยืนยันว่ากรรมการมีการแจ้งจริงทุกครั้งและส่วนใหญ่แจ้งวันที่มีการซื้อขายทันที อย่างไรก็ตาม การรายงานดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงพนักงานที่ใกล้ชิดกับข้อมูลสำคัญของบริษัท และแม้ว่าบริษัทจะมีระบบการป้องกันการรั่วข้อมูลภายในที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน แต่ยังคงขาดระบบการรายงานกรณีผู้บริหารหรือพนักงานไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งยังขาดระบบตรวจสอบการใช้ข้อมูลภายในอย่างเป็นทางการ

กลไกให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิออกเสียงได้อย่างแท้จริง

บริษัทมีกลไกให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้เป็นอย่างดี และได้รับการพัฒนาขึ้นจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว โดยมีขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับทราบและอนุมัติอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ต้องประชุมตามกฎหมายและตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยที่ประชุมฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณากำหนดวาระการประชุมผู้ถือหุ้นก่อนนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่ออนุมัติ ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปี 2549 ที่ผ่านมานั้น คณะกรรมการมีการพิจารณาร่างหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นรวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการด้วย

บริษัทได้ส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนวันประชุมจริงมากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยได้ส่งให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด และแจ้งให้ศูนย์ฯ ส่งให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 14 วัน ซึ่งศูนย์ฯ ได้ปฏิบัติตามเป็นอย่างดี หนังสือเชิญประชุมให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะในวาระพิจารณาอนุมัติการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระ มีข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการที่ได้รับการเสนอชื่ออย่างละเอียด รวมถึงการถือหุ้นในบริษัท ข้อพิพาททางกฎหมาย และการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการด้วย และในวาระพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทน มีการระบุหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สอบบัญชีเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา และเหตุผลของการเพิ่มขึ้นของค่าตอบแทน นอกจากนี้ มีการยืนยันความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสารสนเทศในหลายวาระครอบคลุมข้อมูลสำคัญเป็นอย่างดี แต่ยังคงขาดรายละเอียดในบางประเด็น เช่น ในวาระพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ มีการระบุเพียงจำนวน

ค่าตอบแทนรวม โดยไม่ได้แยกประเภทค่าตอบแทน รวมทั้งไม่พบหลักเกณฑ์การพิจารณาค่าตอบแทนดังกล่าว แม้ว่าค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่แล้ว บริษัทควรระบุข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นรายใหม่ที่ไม่ทราบข้อมูลดังกล่าว และในวาระพิจารณาแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิเรื่องวัตถุประสงค์นั้น ไม่พบการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์เดิม รวมทั้งเหตุผลของการแก้ไขข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิ ซึ่งเรื่องดังกล่าวได้สะท้อนในที่ประชุมผู้ถือหุ้นวันจริงที่มีผู้ถือหุ้นสอบถามถึงวัตถุประสงค์เดิม เป็นต้น

หนังสือเชิญประชุมมีการระบุถึงเอกสารหรือหลักฐานที่ต้องนำมาแสดงในวันประชุมได้อย่างชัดเจน หรือกรณีที่มีผู้ถือหุ้นไม่สามารถมาประชุมด้วยตัวเอง บริษัทได้แนบหนังสือมอบฉันทะทั้ง 3 แบบ และเสนอให้กรรมการผู้จัดการหรือกรรมการอิสระลงคะแนนเสียงแทนได้ รวมทั้งมีการระบุประวัติของกรรมการทั้งสองในหนังสือเชิญประชุมด้วย อย่างไรก็ตาม หากบริษัทเสนอชื่อกรรมการอิสระมากกว่า 1 ท่าน ผู้ถือหุ้นจะมีทางเลือกมากขึ้นในการกำหนดบุคคลผู้รับมอบฉันทะ

สำหรับบรรยากาศในวันประชุมจริงนั้น พบว่า สถานที่จัดการประชุมมีความเหมาะสม ในขณะที่ห้องจัดการประชุมมีขนาดเพียงพอ และ ณ จุดลงทะเบียน บริษัทได้จัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารและช่วยเหลือในการลงทะเบียนอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมทั้งมีการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยให้การลงทะเบียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว ในระหว่างการประชุม ประธานในที่ประชุมดำเนินการประชุมตามวาระที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุมโดยไม่มีการสลับหรือเพิ่มวาระแต่อย่างใด และในวาระพิจารณารายงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประจำปี 2547 และการดำเนินกิจการในอนาคต มีการใช้โสตทัศนูปกรณ์ซึ่งส่งผลให้ผู้เข้าร่วมประชุมติดตามการรายงานได้ง่ายขึ้น

ประธานกรรมการ ประธานอนุกรรมการชุดต่างๆ รวมทั้งกรรมการที่มีชื่อในหนังสือมอบฉันทะ เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยระหว่างการประชุม ประธานในที่ประชุมเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและซักถามอย่างเต็มที่ และกรรมการหลายท่านเป็นผู้รายงานและตอบคำถามกรณีที่เกี่ยวข้อง เช่น ประธานคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้นำเสนอรายงานในวาระพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทน ในขณะที่ประธานกรรมการเป็นผู้ตอบคำถามเกี่ยวกับผลกระทบหากการเปิดท่าอากาศยานแห่งใหม่ล่าช้า

สำหรับขั้นตอนการลงคะแนนเสียงนั้น ประธานในที่ประชุมได้ประกาศชี้แจงให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงวิธีการลงและนับคะแนนก่อนเริ่มการประชุมคือ ใช้บัตรลงคะแนนเฉพาะกรณีไม่เห็นด้วยหรือคัดออกเสียง และภายหลังจากการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระ มีการเปิดเผยผลการลงคะแนนเสียง

แยกเป็นคะแนนเสียงที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง ให้ที่ประชุมรับทราบด้วย โดยเฉพาะในวาระพิจารณาอนุมัติการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถลงคะแนนเสียงแยกเป็นรายบุคคลได้ในบัตรลงคะแนน (ในขณะที่ผู้มอบฉันทะสามารถลงคะแนนเสียงแยกได้เช่นกัน ในหนังสือมอบฉันทะแบบ ข.) จากการสัมภาษณ์ เลขาธิการบริษัท ยืนยันว่ามีการเก็บบัตรลงคะแนนไว้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

ภายหลังจากการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทได้จัดทำรายงานประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2549 ส่งให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ก่อนกำหนดเวลา รวมทั้งนำขึ้น Website ของบริษัทด้วย ภายใต้อาณัติของมีสาระสำคัญครบและตรงกับข้อเท็จจริง ได้แก่ สิ่งที่ประธานในที่ประชุมแถลงต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติในการลงคะแนนเสียง มติที่ประชุมเป็นจำนวนคะแนนเสียงและร้อยละที่เห็นด้วยในแต่ละวาระ รวมทั้งมีการบันทึกความคิดเห็นและคำถามคำตอบ

หมายเหตุ การประเมินฯ นี้ ไม่นับรวมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2548 ที่มีการเสนอชื่อบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น และส่งผลให้ต้องมีการเพิ่มวาระพิจารณากำหนดชื่อและจำนวนกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

2. องค์ประกอบและบทบาทของคณะกรรมการและคณะผู้บริหาร (40%)	8.04 คะแนน
--	-------------------

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทมีองค์ประกอบที่แสดงถึงการถ่วงดุลกันมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ การประเมินฯ ครั้งที่แล้ว กล่าวคือ มีจำนวนกรรมการอิสระเพิ่มขึ้นเป็น 5 ท่าน หรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด บริษัทมีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระอย่างชัดเจน โดยคุณสมบัติหลายประการมีความเข้มงวดกว่าข้อกำหนดของสำนักงานก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น ต้องไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งในด้านการเงินและบริหารงานของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือของบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ภายในเวลา 1 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้ง เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ เลขาธิการบริษัทระบุว่า กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติตามที่บริษัทกำหนดและผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสรรหา ดังนั้น กรรมการบางท่านอาจมีคุณสมบัติตามที่บริษัทกำหนด แต่ไม่ได้เป็นกรรมการอิสระเนื่องจากไม่ได้ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการสรรหา ส่วนกรณีของประธานกรรมการนั้น บริษัทระบุว่า เป็นกรรมการอิสระ เนื่องจากมีคุณสมบัติตามที่บริษัทกำหนด อีกทั้งได้รับเอกสารยืนยันจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าสามารถดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระได้ แม้ว่าในปัจจุบัน ท่านจะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ของบมจ. ท่าอากาศยานไทย ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทก็ตาม

การกำหนดคุณสมบัติและการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาเพิ่มความมั่นใจว่ากรรมการอิสระมีความเป็นอิสระทั้งจากผู้ถือหุ้นและฝ่ายจัดการ นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีสัดส่วนกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารในสัดส่วนที่สูง คือ 14 จาก 15 ท่าน อีกทั้ง ประธานกรรมการ ไม่มีความเกี่ยวข้องกับกรรมการผู้จัดการ ส่งผลให้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารแยกออกจากกันอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

คณะกรรมการ ได้อนุมัติการขยายขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาให้ครอบคลุมการสรรหากรรมการทุกตำแหน่ง ซึ่งเพิ่มเติมจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้วที่สรรหาเฉพาะกรรมการอิสระและกรรมการผู้จัดการ โดยคณะกรรมการสรรหาชุดปัจจุบันประกอบด้วยประธานที่เป็นกรรมการอิสระและสมาชิกอีก 3 ท่าน ซึ่งจากรายงานการประชุมคณะกรรมการสรรหาพบว่า มีการพิจารณา

คุณสมบัติของกรรมการที่ครบวาระและได้รับการเสนอให้ดำรงตำแหน่งอีกวาระ รวมทั้งผู้ที่ได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการใหม่

คณะกรรมการสรรหา มีการกำหนดกระบวนการพิจารณาที่มีหลักเกณฑ์ชัดเจนและเป็นทางการ จากรายงานการประชุมคณะกรรมการสรรหา พบตัวอย่างกรณีผู้ถือหุ้นใหญ่รายหนึ่งได้เสนอให้ผู้แทนมาเป็นกรรมการบริษัท แต่คณะกรรมการสรรหาได้ยืนยันถึงการไม่มีข้อตกลงระหว่างกันของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (Shareholders Agreement) เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และได้พิจารณาคูสมบัติของผู้แทนจากผู้ถือหุ้นทุกท่าน

นอกจากองค์ประกอบที่แสดงถึงการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกันแล้ว คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมีจำนวนเหมาะสมกับขนาดของกิจการ บริษัทมีกรรมการรวม 15 ท่าน โดยกรรมการมีความหลากหลายและประกอบด้วยผู้มีความรู้และประสบการณ์ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร นอกจากนี้ บริษัทยังได้สนับสนุนให้กรรมการเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนมากขึ้น โดยพบว่ากรรมการทุกท่านผ่านการอบรมในหลักสูตรดังกล่าว ยกเว้นเฉพาะกรรมการใหม่ในปี 2549 เท่านั้น

ประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ในปี 2548 คณะกรรมการมีการประชุมทั้งสิ้น 5 ครั้ง เนื่องจากสภาพธุรกิจของบริษัทไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการมีแนวโน้มที่จะประชุมบ่อยครั้งขึ้นจากการขยายขอบเขตในการดำเนินธุรกิจและการแข่งขันในอนาคต ในด้านการอุทิศเวลาอย่างเพียงพอให้แก่บริษัทโดยการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนั้น พบว่าในระหว่าง 1 ปีที่ผ่านมา มีเพียงครั้งเดียวที่กรรมการเข้าร่วมประชุมน้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และประธานกรรมการเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ซึ่งการเข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกันนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ไม่มีกรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นมากกว่า 3 บริษัท

นอกจากการเข้าร่วมประชุมแล้ว กรรมการส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในที่ประชุมคณะกรรมการได้เป็นอย่างดี โดยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งตั้งคำถามค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการอิสระและกรรมการที่เป็นผู้แทนจากบริษัทน้ำมัน ในการเตรียมตัวศึกษาข้อมูลก่อนการประชุมเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมครบถ้วนและได้รับล่วงหน้าโดยเฉลี่ย 9 วันก่อนวันประชุม โดย

ระยะเวลาส่งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการก่อนวันประชุม เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของ
เลขานุการบริษัทด้วย

เลขานุการบริษัทเป็นผู้รวบรวมและจัดเตรียมวาระการประชุมคณะกรรมการที่ได้รับการเสนอจากที่
ประชุมฝ่ายบริหาร จากนั้น ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการร่วมกันพิจารณา วาระการประชุม
ประชุมคณะกรรมการ จากการสัมภาษณ์ รองประธานกรรมการระบุว่า วาระการประชุมและ
เอกสารประกอบการประชุมมีรายละเอียดเพียงพอ มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย

ภายหลังจากการประชุมคณะกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการทำหน้าที่จัดทำรายงานการประชุม
คณะกรรมการ ก่อนให้เลขานุการบริษัทตรวจทานอีกครั้ง รายงานการประชุมฯ มีรายละเอียดครบ
ทุกประเด็นที่สำคัญ มีการบันทึกคำถาม ข้อเสนอแนะ รวมทั้งความคิดเห็นของกรรมการแต่ละท่าน
ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย รวมทั้งมติที่ประชุมรับทราบหรือเห็นชอบ หลังจากเลขานุการบริษัท
ลงนามในรายงานการประชุมคณะกรรมการทุกหน้าเพื่อป้องกันมิให้มีการแก้ไขรายงานการ
ประชุมฯ แล้ว ต้นฉบับของรายงานการประชุมฯ จะถูกรวบรวมใส่แฟ้มและเก็บไว้ในตู้ที่ห้องเก็บ
เอกสารสำคัญของบริษัท โดยมีผู้ควบคุมการนำเอกสารเข้าออก นอกจากนี้ ยังมีการ scan รายงาน
การประชุมฯ เก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของเลขานุการบริษัท ก่อนการถ่ายข้อมูลลงใน CD ซึ่งถูก
เก็บไว้ในตู้ที่มีกุญแจซึ่งอยู่คนละตึกกับสถานที่เก็บต้นฉบับ

ผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์ ทำหน้าที่เลขานุการบริษัท กล่าวคือ มีหน้าที่ความ
รับผิดชอบหลักได้แก่ จัดเตรียมการประชุมคณะกรรมการ จัดเตรียมการประชุมผู้ถือหุ้น
ประสานงานกับที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท รวมทั้งตรวจร่างสัญญาและให้ความเห็นในปัญหาข้อ
กฎหมาย นอกจากนี้ หน้าที่ความรับผิดชอบยังครอบคลุมงานลงทุนสัมพันธ์ งานบริหารหลักทรัพย์
และงานประชาสัมพันธ์ด้วย อนึ่ง เลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบงานบันทึกและจัดทำ
รายงานการประชุมคณะกรรมการและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น รวมทั้งให้คำแนะนำแก่
คณะกรรมการในประเด็นข้อกฎหมายต่างๆ ในที่ประชุมคณะกรรมการ

ตัวชี้วัดของเลขานุการบริษัท ครอบคลุมการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นและการประชุมคณะกรรมการ
ไม่ให้มีข้อผิดพลาด ทั้งในด้านความถูกต้องของข้อมูลในเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการส่งเอกสาร
ต่างๆ ให้ทันก่อนกำหนด จากการสัมภาษณ์ พบว่าเลขานุการบริษัทสามารถทำหน้าที่ได้อย่าง
ครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมายจากกรรมการผู้จัดการ

บทบาทความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการ ทริสพบว่าคณะกรรมการเป็นผู้ให้ความเห็นชอบกลยุทธ์ และเป้าหมายของบริษัท ไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว โดยคณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติแผนกลยุทธ์ 2546 – 2550 ตั้งแต่ปี 2546 ในปีที่ผ่านมา แม้ว่าคณะกรรมการไม่ได้มีการพิจารณาทบทวนแผนกลยุทธ์ดังกล่าว แต่คณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ดังกล่าวในที่ประชุมคณะกรรมการก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่ ในส่วนของงบประมาณประจำปี 2549 นั้น คณะกรรมการได้พิจารณาประมาณการของงบกำไรขาดทุน งบดุล และงบกระแสเงินสดเปรียบเทียบกับปี 2548 โดยคณะกรรมการได้มีการพิจารณาอย่างจริงจัง เช่น ได้สอบถามเกี่ยวกับอัตราค่าบริการสำหรับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ คู่แข่ง และการตั้งคั้งน้ำมันเพิ่ม เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์รองประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการพบว่า ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการได้ให้แนวทางแก่ฝ่ายบริหารเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การจัดตั้งคั้งน้ำมันนอกสนามบิน การลงทุนในท่อส่งน้ำมัน ไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ รวมทั้งแนะนำไม่ให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลัก นอกจากนี้ คณะกรรมการยังเป็นผู้ให้ความเห็นชอบกับเรื่องที่สำคัญของบริษัท ได้แก่ การขยายขอบเขตการให้บริการไปยังท่าอากาศยานอื่นๆ ในภูมิภาค การพิจารณาบริษัทผู้ค้าน้ำมันเป็นผู้ให้บริการรายใหม่ รวมทั้งรายละเอียดของสัญญา User Agreement สำหรับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นต้น โดยในหลายวาระ คณะกรรมการมีการอภิปรายและขอข้อมูลเพิ่มเติมอย่างจริงจัง เช่น การทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การยกเลิกระบบรับน้ำมันทางรถยนต์และส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

นอกจากการอนุมัติกลยุทธ์และงบประมาณแล้ว คณะกรรมการยังรับทราบรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทจากกรรมการผู้จัดการทุกไตรมาส รายงานฯ ดังกล่าวแบ่งเป็น ด้านปฏิบัติการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านการเงิน โดยมีการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และเปรียบเทียบกับงบประมาณที่คณะกรรมการได้อนุมัติไว้ นอกจากนี้ คณะกรรมการยังรับทราบรายงานความก้าวหน้าของ Steering Committee เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เปรียบเทียบกับแผนงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ และในกรณีที่ผลการดำเนินงานต่ำกว่าประมาณการ พบว่าคณะกรรมการมีการตั้งข้อสังเกต รวมทั้งซักถามและให้แนวทางแก้ไขปรับปรุง เช่น การที่อุบัติเหตุเพิ่มขึ้น คณะกรรมการให้เน้นในเรื่องการฝึกอบรมพนักงานและผลกระทบของการเกิดอุบัติเหตุต่อตัวชีวิต

ของพนักงาน อย่างไรก็ตาม ในกรณีอื่นๆ เช่นกรณีที่รายได้ของบริษัทต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ ไม่พบว่าคณะกรรมการได้ซักถามหรือให้แนวทางแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด

ภายหลังจากการปฏิบัติหน้าที่มาตลอด 1 ปี คณะกรรมการมีการประเมินผลตนเองและประเมินผลคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ ตามแบบประเมินผลที่ได้รับการจัดทำขึ้นโดยแบบประเมินยังเปิดโอกาสให้กรรมการสามารถแสดงความคิดเห็นในด้านอื่นๆ ด้วย ขั้นตอนการประเมินผลประกอบด้วยการแจกแบบประเมินทั้งสองประมาณเดือนธันวาคม จากนั้น มีการรวบรวมและแจ้งสรุปผลการประเมินให้คณะกรรมการรับทราบในที่ประชุมคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม บริษัทควรพัฒนากระบวนการนำผลการประเมินดังกล่าวไปแก้ไขปรับปรุงในด้านต่างๆ อย่างเป็นทางการด้วย

คำตอบแทนกรรมการได้รับการพิจารณาโดยคณะกรรมการกำหนดคำตอบก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนมีประธาน ๓ และสมาชิกอีก 1 ท่านที่เป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่พิจารณาคำตอบแทนของคณะกรรมการทุกชุดรวมทั้งคำตอบแทนของกรรมการผู้จัดการ ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนมีการประชุมทั้งสิ้น 5 ครั้ง โดยได้พิจารณาปรับคำตอบแทนกรรมการตามหลัก Performance Base เนื่องจากคำตอบแทนรายเดือนและค่าเบี้ยประชุม ไม่เปลี่ยนแปลง

โครงสร้างคำตอบแทนกรรมการในปัจจุบันสะท้อนหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับดี โดยประธานกรรมการชุดต่างๆ ได้รับคำตอบแทนรายเดือนและค่าเบี้ยประชุมเพิ่มขึ้น ในขณะที่สมาชิกคณะกรรมการชุดอื่นๆ ได้รับคำตอบแทนเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน สำหรับคำตอบแทนกรรมการหรือโบนัสนั้น คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนพิจารณาจากผลประกอบการของบริษัทและเงินปันผลที่จ่ายให้ผู้ถือหุ้น โดยเสนอให้อัตรารายได้เพิ่มขึ้นของคำตอบแทนกรรมการเป็นไปตามประมาณการการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิของบริษัทก่อนรายการพิเศษ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาควรอาศัยข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนที่ได้รับการสอบทานแล้วเนื่องจากข้อมูลทางการเงินจากการประมาณการอาจคลาดเคลื่อนอย่างมีนัยสำคัญได้ นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนควรมีการเปรียบเทียบคำตอบแทนกรรมการกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันและที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางช่วยในการตัดสินใจ ทั้งนี้ บริษัทควรเปิดเผยหลักเกณฑ์การพิจารณาปรับคำตอบแทนกรรมการรวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย

ผู้บริหารมีคุณสมบัติเหมาะสมทั้งความรู้ความสามารถตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท ทริสไม่พบหลักฐานของการที่ฝ่ายบริหารไม่ปฏิบัติตามมติหรือนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด โดยในวาระแรกของการประชุมฝ่ายบริหาร กรรมการ

ผู้จัดการจะสรุปมติจากที่ประชุมคณะกรรมการให้ที่ประชุมฝ่ายบริหารรับทราบอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ที่ประชุมฝ่ายบริหารยังได้พิจารณาประเด็นที่มาจากที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบด้วย

ในส่วนของกรรมการผู้จัดการนั้น มีวาระชัดเจนคือ 4 ปี และในแต่ละปี กรรมการผู้จัดการได้รับการประเมินผลอย่างเป็นทางการในที่ประชุมคณะกรรมการตามแบบประเมินและตัวชี้วัดที่ได้รับการกำหนดไว้ตั้งแต่ต้นปี โดยการปรับอัตราค่าจ้างประจำปีของกรรมการผู้จัดการเป็นไปตามผลการประเมินนี้ด้วย สำหรับผู้บริหารระดับสูงนั้น กรรมการผู้จัดการเป็นผู้ประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เฉพาะแต่ละบุคคล ในขณะที่โบนัสของพนักงานทั่วไปเป็นไปตามผลการประเมินตัวชี้วัดของบริษัท

กลไกการติดตาม ตรวจสอบ ถ่วงดุล

การมีกลไกติดตาม ตรวจสอบ และถ่วงดุลเป็นปัจจัยสำคัญของการคานอำนาจในการบริหารงานของคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน ที่มีสายการบังคับบัญชารายงานตรงต่อกรรมการผู้จัดการ และรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ จากการสัมภาษณ์ หน่วยงานตรวจสอบภายในระบุว่า กรรมการผู้จัดการเป็นผู้ประเมินผลหน่วยงาน ในขณะที่คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการทำงานของหน่วยงานจากการรายงานของหน่วยงานฯ ตามแผนการตรวจสอบซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ นั้น หลังจากการตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ เสร็จเรียบร้อย หน่วยงานฯ จะจัดทำร่างรายงานการตรวจสอบ และนัดประชุมเพื่อขอความเห็นจากฝ่ายที่รับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งในการประชุมจะมีการกล่าวถึง สิ่งที่ตรวจพบ ความเห็นของผู้ตรวจสอบ ความเห็นของฝ่ายที่ได้รับการตรวจสอบ ผลกระทบ ข้อเสนอแนะ และวันที่คาดว่าจะแก้ไขเสร็จเรียบร้อยตามข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงจัดทำรายงานการตรวจสอบเสนอรองกรรมการผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ และคณะกรรมการตรวจสอบตามลำดับ

กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ระบุให้อำนาจผู้ตรวจสอบภายในมีอิสระในการตรวจสอบตามที่เห็นสมควร ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ จากรายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและจากการสัมภาษณ์ ทิศพบตัวอย่างความเป็นอิสระในการรายงานผลของหน่วยงานฯ เช่น การรายงานประเด็นที่ฝ่ายบริหารยังไม่ปฏิบัติตามผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการตรวจสอบ

รับทราบในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และในกรณีสำคัญเร่งด่วน หน่วยงานฯ ได้รายงาน
ตรงต่อประธานกรรมการตรวจสอบผ่านทางโทรศัพท์ เป็นต้น

บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่ครอบคลุมด้านการบริหาร (Management Control) ด้านการ
ปฏิบัติงาน (Operation Control) และด้านการเงิน (Financial Control) ในระดับดี โดยกิจกรรมการ
ควบคุมด้านการบริหารได้แก่ แผนกลยุทธ์ เป้าหมายการดำเนินงานตามแนวคิด Balanced
Scorecard แผนงานประจำปีของแต่ละฝ่าย ระบบงบประมาณ ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน การ
กำหนดขอบเขตและอำนาจในการดำเนินการในคู่มืออำนาจการอนุมัติสั่งการ การจัดทำคู่มือการ
ปฏิบัติงานต่างๆ รวมทั้งการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานต่างๆ

การควบคุมภายในด้านการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันตามฝ่ายงานต่างๆ เช่น ฝ่ายคลังน้ำมัน มี
การตรวจสอบคุณภาพน้ำมัน มีการรายงานยอดรับน้ำมันประจำวัน มีการวัดระดับน้ำมันก่อนหลัง
รับน้ำมัน รวมทั้งมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการรับชำระเงินสดและการบันทึกการจ่ายน้ำมัน
ในด้านระบบสารสนเทศ บริษัทมีนโยบายในการว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอกเข้ามาตรวจสอบภายใน
เป็นประจำทุกปี สำหรับการควบคุมภายในด้านการเงินประกอบด้วยกิจกรรมควบคุมภายในหลาย
รูปแบบเช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด มีการกำหนดวงเงิน ผู้อนุมัติสั่งจ่ายและผู้รักษา รวมทั้งมี
การตรวจนับเป็นครั้งคราวเปรียบเทียบกับยอดในบัญชี กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหนี้ มีการติดตาม
รายการที่ค้างจ่าย ตรวจสอบการจ่ายชำระหนี้ให้ตามกำหนด เป็นต้น

คณะกรรมการตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างมาก โดยได้พัฒนาการ
บริหารความเสี่ยงองค์กรให้เป็นระบบขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว
บทบาทของคณะกรรมการในการบริหารความเสี่ยงคือ เป็นผู้อนุมัตินโยบาย โครงสร้าง บทบาท
และความรับผิดชอบ รวมทั้งกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และรับทราบรายงานของ
คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทุกไตรมาสเกี่ยวกับ “การดำเนินงาน
ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง” นอกจากรายงานดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการยังรับทราบ
สถานะความเสี่ยงในด้านอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงจากการลงทุน โครงการที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ
ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารได้รายงานผลการ
ดำเนินงานของบริษัทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้
คณะกรรมการรับทราบทุกไตรมาสด้วย

รายงาน “การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง” ประกอบด้วย 1) รายงานความคืบหน้า
ของแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี 2) รายงานติดตามความคืบหน้าของแผนปฏิบัติการเพื่อควบคุม

ความเสี่ยงระดับองค์กรและระดับกระบวนการ และ 3) รายงานสถานะความเสี่ยงระดับองค์กร จำนวน 6 ฉบับ ในการพิจารณาครั้งนี้ คณะกรรมการมีการแสดงความเห็นและตั้งคำถามในหลายประเด็น ในส่วนของการรายงานสถานะความเสี่ยงระดับองค์กรนั้น มีการเปรียบเทียบสถานะความเสี่ยงในปัจจุบันกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้คณะกรรมการรับทราบด้วย อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการได้ข้อมูลเกี่ยวกับการคาดการณ์แนวโน้มความเสี่ยงในอนาคตรวมทั้งมาตรการป้องกัน จะเป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงขององค์กรโดยรวมมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการตรวจสอบ มีส่วนร่วมอย่างมากในกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้รับการจัดตั้งอย่างเป็นทางการในปี 2548 รับผิดชอบการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) รวมทั้งการติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนงานบริหารความเสี่ยง และการติดตามผลการควบคุมดัชนีชี้วัดความเสี่ยงระดับองค์กรรายไตรมาส ในขณะที่คณะกรรมการตรวจสอบ รับผิดชอบการสอบทานระบบบริหารความเสี่ยง โดยรับทราบรายงาน “ผลการดำเนินงานของแผนกบริหารความเสี่ยง” รายงาน “ความคืบหน้าของการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมความเสี่ยงระดับองค์กรและระดับกระบวนการ” และรายงาน “การจัดทำดัชนีชี้วัดความเสี่ยงระดับองค์กร” นอกจากนี้พบว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบถามในหลายประเด็น ก่อนจัดทำรายงาน “การสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยงโดยคณะกรรมการตรวจสอบ” เสนอประธานกรรมการบริษัท ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการผู้จัดการทุกไตรมาส

การบริหารความเสี่ยงครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัท เว้นแต่ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ รวมทั้งความเสี่ยงทางการเงินที่ขึ้นกับการเปิดใช้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ นอกจากนี้ บริษัทมีการกำหนดให้ตัวชี้วัดความเสี่ยงระดับองค์กร (Key Risk Indicator หรือ KRI) เป็นระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System หรือ EWS) โดยแผนกบริหารความเสี่ยงได้ติดตามตัวชี้วัดดังกล่าวตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2548 และรายงานต่อกรรมการผู้จัดการทันทีที่ระดับความเสี่ยงกระทบจุดความเสี่ยง (Trigger Point) อีกทั้งมีการรายงานสรุปในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาสด้วย

ในส่วนของ การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องนั้น ทริสพบว่าแผนกที่รับผิดชอบไม่แตกต่างจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว กล่าวคือ แผนกบริหารหลักทรัพย์ รับผิดชอบดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล แผนกกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านกฎหมาย รับผิดชอบจัดเก็บและรวบรวมระเบียบบริษัท ข้อกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัญญาทั้งหมดของบริษัท ในขณะที่หน่วยงาน

ตรวจสอบภายใน รับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของแผนกทั้งสอง ซึ่งหากตรวจสอบพบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด หรือตามสัญญาที่มีผลผูกพันต่อบริษัท จะมีการรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการท่านเดิมจากการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมาย และมีอำนาจในการเชิญผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ความเห็นหรือส่งเอกสารตามที่จำเป็นด้วยตนเอง คณะกรรมการตรวจสอบมีมติให้บททวนกฎบัตรดังกล่าวทุกปี โดยหากคณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าขาดความเหมาะสมประการใด ก็สามารถปรับปรุงได้

คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้อย่างครบถ้วนเหมือนเช่นการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว ดังที่ระบุไว้ใน “รายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ” ในรายงานประจำปี 2548 รายงานดังกล่าวระบุกิจกรรมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติตามตลอด 1 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับงบการเงิน ระบบควบคุมภายใน การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อผูกพันต่างๆ และรายการที่เกี่ยวข้องโยกกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัทว่ามีความเหมาะสมเพียงพอและมีประสิทธิผล นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้ติดตามการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างจริงจัง โดยเป็นผู้อนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีและรับทราบรายงานการตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการจัดซื้อ ด้านระบบสารสนเทศ และรวมถึงการควบคุมภายในของบริษัทด้วย โดยพบว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้ตั้งคำถาม รวมทั้งให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ในหลายด้าน เช่น การเสนอให้ตรวจสอบบางกิจกรรมเพิ่มเติม การกำหนดขอบเขต หน้าที่ ของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อยให้ชัดเจน และให้รายงานข้อผูกพันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบริษัทย่อยต่อคณะกรรมการบริษัท

จากแผนการตรวจสอบประจำปี 2548 การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อกำหนดต่างๆ เป็นกิจกรรมที่มีลำดับความเล็งสูงสุด หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ตรวจสอบกิจกรรมดังกล่าวและรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบปีละ 1 ครั้ง โดยผลการตรวจสอบครอบคลุมข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ในเรื่องประเภทของรายงานที่จัดทำ ระยะเวลาและวิธีการจัดส่งรายงานเหล่านั้น นอกจากนี้ มีการตรวจสอบตาม ประกาศกระทรวงเกี่ยวกับความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความปลอดภัย

เกี่ยวกับเครื่องจักรกล สารเคมี ไฟฟ้า และกรณีที่ตรวจสอบพบความไม่เหมาะสมเพียงพอ หน่วยงานตรวจสอบภายในได้แจ้งผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง จากนั้น ได้ติดตามและรายงานให้ คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบด้วย

ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกันกับ บุคคลที่อาจมีความขัดแย้งตามที่หน่วยงานตรวจสอบภายในเสนอ นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาให้ ความเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของรายการดังกล่าว ซึ่งพบว่าการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง และครบถ้วน อนึ่ง ในวาระพิจารณางบการเงินทั้งงวดไตรมาส และงวดประจำปี ประธานกรรมการ ตรวจสอบได้สอบถามเกี่ยวกับความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่ง ผู้สอบบัญชีภายนอกระบุว่าครบถ้วนทุกครั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเพื่อพิจารณาแผนการตรวจสอบประจำปี ของผู้สอบบัญชี โดยแผนการตรวจสอบประกอบด้วย ขอบเขตและประเด็นสำคัญในการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตจากการสอบทานระบบควบคุมภายในของบริษัทด้วย จากนั้น ในแต่ละไตรมาส ผู้สอบบัญชีได้รายงานข้อสังเกตจากการสอบทานและข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการตรวจสอบ รับทราบในที่ประชุม จากรายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ทริสพบว่าคณะกรรมการ ตรวจสอบได้สอบทานความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของระบบบัญชีและรายงานทางการเงิน อย่างจริงจัง โดยพบตัวอย่างการสอบถามและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหมายเหตุประกอบงบหลาย ครั้ง เช่นในวาระ “พิจารณางบการเงิน” คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบถามผู้สอบบัญชี เพื่อให้เกิด ความมั่นใจว่าผู้สอบบัญชีไม่พบว่างบการเงินของบริษัทไม่ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตาม หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และในกรณีที่มีความเห็นไม่ตรงกันระหว่างผู้สอบบัญชีและฝ่าย การเงินและบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบได้ยืนยันถึงการยึดถือมาตรฐานการบัญชีเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการประสานงานระหว่างฝ่ายการเงินและบัญชี และผู้สอบ บัญชีด้วย

นอกจากการประชุมกับผู้สอบบัญชีแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้คัดเลือกผู้สอบบัญชีใน ปัจจุบันของบริษัท ซึ่งได้แก่สำนักงาน เอ.เอ็ม.ที แอส โซซิเอท ก่อนนำเสนอในที่ประชุม คณะกรรมการและที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยการคัดเลือกผู้สอบบัญชีเป็นไปตามกระบวนการอย่างเป็นทางการคือ มีการพิจารณาทั้งด้านการเงินและด้านเทคนิคซึ่งรวมถึงความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี จากนั้น ได้ให้ผู้สอบบัญชีที่บริษัทเชิญมาชี้แจงรายละเอียดในที่ประชุมเพื่อให้คณะกรรมการ ตรวจสอบซักถามในประเด็นต่างๆ โดยบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกได้คะแนนสูงกว่าทั้งด้านการเงิน และด้านเทคนิค จากนั้น คณะกรรมการตรวจสอบได้ต่อรองค่าธรรมเนียมของการสอบทานและ

ตรวจสอบงบการเงินด้วย อนึ่ง กรณีที่บริษัทไม่ได้เปลี่ยนผู้สอบบัญชี บริษัทมีกระบวนการอย่างเป็นทางการในการประเมินผลงานของผู้สอบบัญชีรายเดิมด้วยเช่นกัน

3. การเปิดเผยข้อมูล (25%)

9.11 คะแนน

สาระสำคัญของข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูลเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้ถือหุ้นสามารถติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารได้ บริษัทเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงินผ่านหลายช่องทาง อาทิ งบการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) บทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร (MD&A) Website ของบริษัท รวมทั้งผ่านทางแผนกลงทุนสัมพันธ์

ในด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินตามกำหนดเวลานั้น ในระหว่าง 1 ปีที่ผ่านมา พบว่าบริษัทสามารถเปิดเผยงบการเงินรายไตรมาสและประจำงวดบัญชีได้ก่อนกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ทุกครั้ง สำหรับความน่าเชื่อถือและครบถ้วนของงบการเงินตามมาตรฐานบัญชีนั้น ได้รับการรับรองโดยผู้สอบบัญชีซึ่งได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขในงบการเงินรายไตรมาสและประจำงวดบัญชี ตัวอย่างเช่น ผลการสอบทานงบการเงินประจำไตรมาส 1 และ 2 ของปี 2549 ผู้สอบบัญชีระบุว่า ไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อว่างบการเงินดังกล่าวไม่ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีเพียงการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับความไม่แน่นอนในการใช้ประโยชน์ของทำอากาศยานคอนเมืองภายหลังจากการย้ายทำอากาศยานนานาชาติ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อมูลค่าของสิ่งปรับปรุงสินทรัพย์เช่าและอุปกรณ์ของบริษัทที่ทำอากาศยานคอนเมือง

ในปัจจุบัน บริษัทผู้สอบบัญชีคือ สำนักงาน เอ.เอ็ม.ที แอสโซซิเอท โดยมีนางเกษรี ณรงค์เดช หรือนางณัฐสรค์ สโรชนันท์จัน เป็นผู้สอบบัญชีและลงนามในรายงานการสอบทานงบการเงิน บริษัทผู้สอบบัญชีแห่งนี้ทำหน้าที่สอบทานงบการเงินของบริษัทเป็นปีแรก เนื่องจากผู้สอบบัญชีเดิมได้ทำหน้าที่ต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปีติดต่อกัน จากขั้นตอนการคัดเลือกสำนักงานสอบบัญชีที่เป็นระบบและเป็นทางการ ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ บริษัทผู้สอบบัญชีไม่ได้เป็นผู้ให้คำปรึกษาหรือบริการด้านอื่นๆ แก่บริษัทนอกเหนือจากการสอบบัญชี อนึ่งบริษัทได้ให้ผู้สอบบัญชีออก “หนังสือรับรองความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี” ยืนยันว่าไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียในบริษัทและมั่นใจในความเป็นกลางและอิสระของตน

นอกจากรายงานทางการเงินที่ได้รับการสอบทานโดยผู้สอบบัญชีแล้ว คณะกรรมการบริษัทยังได้อธิบายถึงความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยมีการจัดทำ “รายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการจัดทำรายงานทางการเงิน” ไว้ในรายงานประจำปี 2548 แสดง

ความเห็นว่างบการเงินของบริษัทมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ สมเหตุสมผล ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป อีกทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รายงานความรับผิดชอบดังกล่าวฯ มีการลงนามโดยประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการด้วย

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินนั้น บริษัทมีการจัดทำรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร (MD&A) ทั้งรายไตรมาสและรายปี ซึ่งมีรายละเอียดใกล้เคียงกัน MD&A ครอบคลุมหัวข้อเกี่ยวกับ รายงานและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน รายงานและวิเคราะห์ฐานะการเงิน และปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต โดยมีการอธิบายและให้เหตุผลของการเปลี่ยนแปลงตัวเลขต่างๆ ในระดับดี แต่ยังคงรายละเอียดในหลายประเด็น เช่น ในหัวข้อรายงานและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ไม่พบการอธิบายผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยที่ส่งผลกระทบต่องบการเงินรวมของบริษัท ไม่พบแผนหรือเป้าหมายของค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งไม่พบการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขกรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นต้น ในหัวข้อรายงานและวิเคราะห์ฐานะการเงิน ไม่พบรายละเอียดเกี่ยวกับรายจ่ายลงทุนและสภาพคล่องของบริษัท เช่น ไม่พบการวิเคราะห์ความเพียงพอของสภาพคล่อง และในหัวข้อปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต มีการระบุผลกระทบจากการเป็นผู้ค้าประกันให้กับบริษัทย่อย แต่ไม่พบการวิเคราะห์แนวทางดำเนินการเพื่อรองรับผลกระทบดังกล่าว

สำหรับรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) นั้น พบว่าบริษัทสามารถเปิดเผยได้ตรงตามหรือเร็วกว่ากำหนดเวลา นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ครอบคลุมสาระสำคัญในระดับดีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหัวข้อโครงสร้างการถือหุ้น หัวข้อสารสนเทศเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และคำตอบแทนหัวข้อสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับลูกจ้างและผู้มีส่วนได้เสีย และหัวข้อรายการขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและมูลค่ารายการ ชื้อบุคคลหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและลักษณะความสัมพันธ์ มาตรการและขั้นตอนการอนุมัติรายการดังกล่าว ความเห็นของคณะกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งแนวโน้มของรายการเหล่านี้ในอนาคต หรือในหัวข้อเกี่ยวกับสภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจและกลยุทธ์ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) มีรายละเอียดอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยเฉพาะคำอธิบายเกี่ยวกับการตลาดและภาวะการแข่งขัน และภาวะอุตสาหกรรม

การเข้าถึงข้อมูลของนักลงทุน

“แผนกลงทุนสัมพันธ์” มีขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบคือ การสร้างมูลค่าเพิ่มเมื่อเปรียบเทียบกับราคาหลักทรัพย์ให้กับบริษัท การเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานและบุคคลทั้งภายในและภายนอก การเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร เปิดเผยข้อมูล รับความคิดเห็น และสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์ นักลงทุน และสาธารณชน แผนกลงทุนสัมพันธ์ขึ้นตรงต่อผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์ ปัจจุบันมีผู้รับผิดชอบ 2 คน ได้แก่ ผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์ และหัวหน้าแผนกลงทุนสัมพันธ์ โดยมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแผนกฯ อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ช่วยบริหารกฎหมายและตลาดหลักทรัพย์รับผิดชอบงานด้านเลขานุการบริษัทและด้านอื่นๆ ด้วย ดังนั้น งานที่เกี่ยวข้องกับแผนกลงทุนสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหัวหน้าแผนกลงทุนสัมพันธ์

ทริสพบว่าแผนกลงทุนสัมพันธ์สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในระดับใกล้เคียงกับการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว โดยเฉพาะการเป็นศูนย์กลางและช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับนักลงทุน ผ่านทางกิจกรรมการประชุมร่วมกับนักวิเคราะห์ (Analyst Meeting) หรือ Road Show ในปีที่ผ่านมา แผนกฯ มีกิจกรรมที่รับผิดชอบเพิ่มเติมได้แก่ การรายงานการดำเนินกิจกรรมนักลงทุนสัมพันธ์ให้คณะกรรมการรับทราบในที่ประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง และการเปิดเผยข้อมูลใน Website ให้รวดเร็วขึ้นโดยการว่าจ้างบริษัทภายนอกให้นำข้อมูลที่บริษัทต้องการเผยแพร่ให้นักลงทุนทราบขึ้นบน Website ของบริษัทโดยเร็วที่สุด เช่น ข้อมูลทางการเงินและข่าวแจ้งตลาดหลักทรัพย์ ข้อมูลผู้ถือหุ้น ข้อมูลนำเสนอนักลงทุน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หากแผนกฯ สามารถสร้างฐานข้อมูลนักลงทุนของบริษัท รวมทั้งมีการประเมินความพอใจจากนักลงทุนได้ แผนกฯ จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการวางแผนกลยุทธ์ในการสร้างฐานนักลงทุน และเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพกับนักลงทุนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นักลงทุนทั่วไปสามารถหาและศึกษาข้อมูลของบริษัทผ่านทาง Website ของบริษัท www.bafsthai.com ซึ่งมีรายละเอียดที่เป็นปัจจุบันและครบถ้วนประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา โครงสร้างของบริษัท ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนได้แก่ ข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลสำหรับผู้ถือหุ้น ข้อมูลสำหรับนักวิเคราะห์ รวมทั้งสามารถเรียกข้อมูล (download) รายงานประจำปีย้อนหลังได้ 5 ปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ย้อนหลังได้ 3 ปี รายงานทางการเงินย้อนหลังได้ 2 ปี บทวิเคราะห์ผลการดำเนินงานรายไตรมาสย้อนหลังได้ 2 ปี หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งล่าสุด ข้อมูลที่บริษัทนำเสนอในงาน Opportunity Day รวมทั้งข่าวล่าสุดของบริษัท นอกจากนี้ Website ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ

บริษัทด้วย ทั้งนี้ Website ที่เป็นภาษาอังกฤษมีข้อมูลไม่แตกต่างจาก Website ภาษาไทย รวมถึงการเรียกข้อมูลย้อนหลังได้เหมือนกัน

4. วัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการ (15%)

8.60 คะแนน

บรรยากาศในระดับผู้ถือหุ้น

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทไม่เอื้อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งสามารถควบคุมสิทธิออกเสียงหรือควบคุมบริษัทได้ โดย ณ วันที่ 3 เมษายน 2549 บริษัทมีสัดส่วนการกระจายหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float) เท่ากับร้อยละ 43.42 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง บริษัทมีผู้ถือหุ้นสามัญที่เป็น Strategic Shareholder รวมเท่ากับร้อยละ 56.58 ประกอบด้วย กลุ่มผู้ถือหุ้นที่เป็นรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 34.59 กลุ่มผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นที่เป็นบริษัทผู้ค้าน้ำมัน ร้อยละ 21.18 และกลุ่มผู้ถือหุ้นที่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ และผู้บริหาร รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่มีความสัมพันธ์ อีกร้อยละ 0.81

กลุ่มผู้ถือหุ้นที่เป็นรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย บมจ. ท่าอากาศยานไทย บมจ. การบินไทย และ บมจ. ปตท. ในขณะที่กลุ่มผู้ถือหุ้นที่เป็นบริษัทผู้ค้าน้ำมัน ประกอบด้วย บริษัท เอสโซ่ ประเทศไทย จำกัด บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด และบริษัท น้ำมันกาลเท็คซ์ (ไทย) จำกัด อย่างไรก็ตาม โครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงหากบริษัทผู้ค้าน้ำมันรายอื่นแสดงความจำนงขอเป็นลูกค้าของบริษัท และเข้าถือหุ้นของบริษัท ซึ่งอาจส่งผลให้สัดส่วนการกระจายหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยลดลงได้

แม้ว่า Strategic Shareholder มีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทค่อนข้างสูง และกรรมการบริษัทหลายท่านเป็นผู้แทนจากกลุ่มผู้ถือหุ้นเหล่านี้ แต่ทริสไม่พบหลักฐานว่ากลุ่มผู้ถือหุ้นที่เป็น Strategic Shareholder มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดในการบริหารงานของบริษัท แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ระบุว่าไม่มีข้อตกลงระหว่างกันของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (Shareholders Agreement) ในเรื่องการบริหารงานของบริษัท นอกจากนี้ การทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ต้องได้รับความความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นกรรมการอิสระก่อนเสมอ อย่างไรก็ตาม จากการขยายขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาให้ครอบคลุมถึงการพิจารณาคุณสมบัติของกรรมการที่เป็นผู้แทนจากผู้ถือหุ้น ส่งผลให้อำนาจการควบคุมบริษัทจาก Strategic Shareholder มีแนวโน้มลดลง

บรรยากาศในองค์กร

บริษัทยังคงยึดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ 7 ประการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตั้งแต่วันที่ พฤศจิกายน 2545 นโยบายฯ ดังกล่าวครอบคลุม 1) สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย 2) โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ และความเป็นอิสระของคณะกรรมการ 3) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส 4) การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง 5) ข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม 6) การสร้างคุณค่าในระยะยาวแก่ผู้มีส่วนได้เสีย และ 7) การส่งเสริมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยในปีที่ผ่านมา บริษัทได้เน้นในด้านการปฏิบัติตามนโยบายฯ ทั้ง 7 ประการให้ดียิ่งขึ้น

คณะกรรมการได้ติดตามการปฏิบัติตามนโยบายฯ ในภาพรวม อาศัยผลจากการประเมินการกำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดผลงานของบริษัท (Corporate Key Performance Indicator) เพื่อสะท้อนมุมมองด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและอื่นๆ โดยการให้ทริสทำการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัททุก 3 ปี และมีเป้าหมายในการรักษาระดับคะแนนให้เท่ากับผลการประเมินฯ ครั้งที่แล้ว ซึ่งผลการประเมินฯ นี้เชื่อมโยงกับการจ่ายค่าพิเศษประจำปีแก่พนักงานบริษัทด้วย นอกจากนี้ การกำกับดูแลกิจการยังเป็นหนึ่งในระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ของบริษัทด้วย โดยบริษัททำการประเมินฯ ตนเองทุกไตรมาส และรายงานผลการประเมินฯ ต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการตรวจสอบ จากการติดตามการปฏิบัติตามนโยบายฯ ส่งผลให้บริษัทได้รับรางวัล Best Corporate Governance Report ในงาน SET Awards 2006 เป็นครั้งที่ 2 รางวัลดังกล่าวยืนยันถึงความโดดเด่นในการเปิดเผยข้อมูลในด้านการรายงานการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ

บริษัทให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในด้านการกำกับดูแลกิจการ โดยกำหนดให้การฝึกอบรมและการณรงค์ที่เกี่ยวกับบรรษัทภิบาลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงของบริษัทกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ในปีที่ผ่านมา นอกจากการให้ความรู้ผ่านทางวารสาร Uplift ของบริษัทแล้ว บริษัทมีการส่งผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เป็นต้น สำหรับการกระตุ้นให้พนักงานปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ บริษัทได้จัดกิจกรรมที่เน้นในด้านการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม เช่น การจัดให้พนักงานทุกคนเข้ารับฟังเทศน์ในหัวข้อ “ชีวิตและการทำงาน กับการเปลี่ยนแปลง” จากพระพยอม กัลยาโณ

จากการสุ่มสัมภาษณ์พนักงานจำนวน 30 คน ทริสพบว่าพนักงานส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเห็นด้วยกับกิจกรรมในด้านนี้ อย่างไรก็ตาม พบว่า

พนักงานบางส่วนยังไม่ทราบนโยบายในบางเรื่อง เช่น นโยบายของบริษัทเกี่ยวกับการนำข้อมูลภายในไปใช้ประโยชน์

ในทางปฏิบัตินั้น พนักงานยังคงยึดถือตาม “ข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม” (Code of Conduct) เดิม ตั้งแต่ปี 2545 ซึ่งพนักงานทุกคนได้ลงนามรับทราบ ข้อพึงปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การถือปฏิบัติในการดำเนินงานของบริษัทฯ 2) จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ 3) ข้อพึงปฏิบัติของผู้บริหารแยกเป็นต่อผู้ถือหุ้น ต่อลูกค้า ต่อคู่ค้าและเจ้าหน้าที่ ต่อพนักงาน และต่อสังคมส่วนรวม 4) ข้อพึงปฏิบัติของพนักงานต่อบริษัทฯ และ 5) ข้อพึงปฏิบัติเมื่อมีปัญหา ซึ่งข้อพึงปฏิบัติ ดังกล่าวให้น้ำหนักในด้านปฏิบัติของผู้บริหารมากกว่าพนักงาน ตัวอย่างเช่น ไม่พบรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติของพนักงานและความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย

จากการสุ่มสัมภาษณ์พนักงานจำนวน 30 คน ทริสพบว่าพนักงานส่วนใหญ่ได้รับและอ่านข้อพึงปฏิบัติ ดังกล่าว แต่ไม่สามารถจดจำรายละเอียดได้ อย่างไรก็ตาม พนักงานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นผู้บริหาร หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงาน ยึดถือปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติดังกล่าวอย่างจริงจัง โดยพนักงานหลายคนได้ยกตัวอย่างที่ดีที่พบได้ในที่ทำงาน จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า พนักงานจำนวนมากประทับใจในการปฏิบัติของบริษัทต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม เช่น การให้ความช่วยเหลือชุมชนโดยรอบบริษัท และการดูแลผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ พนักงานหลายคนยืนยันถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท รวมทั้งได้ยกตัวอย่างเช่น การปฏิบัติต่อคู่ค้าและลูกค้าอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าลูกค้าจะเป็นผู้ถือหุ้นหรือไม่ก็ตาม การปฏิบัติตามคู่มือในการดำเนินการต่างๆ ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ขายสินค้าและบริการ รวมทั้งความโปร่งใสของการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนี้ ทริสพบว่าบริษัทให้ความสำคัญต่อลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสียเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยบริษัทได้สำรวจระดับความพึงพอใจของลูกค้า และอาศัยข้อสังเกตจากบริษัทสายการบินและบริษัทผู้ค้ำน้ำมันเป็นหนึ่งในระบบเดือนกัญล่างหน้าด้วย